

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény

Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése.

Ide küldendő az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíthatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Égész évre . . . . . 8 kor
Fél évre . . . . . 4 kor
Negyed évre . . . . . 2 kor
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadtatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben,
Schalek H., Dukes M., Oppelk A.
Alttalános Tudósság hirdetési osztálya Budapest.

NYILTTARTÓRA 20 HIL.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye

Gazdasági közlemények.

A trágyaléről.

Trágyalének az istállótrágyáról leszivárgó folyadékot nevezzük és ez főleg az állatok vizeletéből áll, mely a rothadás folytán összetételére nézve többé kevésbé megváltozott. A trágyalében levő ammoniak hatására az alomban és ganajban levő organikus anyagok egyrésze feloldatik, mely a levegőn oxidáltatván, barna színű festőanyag lesz belőle. A ganajlé trágya értéke nagyon különböző, így nyáron egészen más, mint télen; a régi kiejert trágyalének más a hatása, mint a frissnek; ha az esővizet hozzáfolytatott, akkor sokkal kevesebbet ér, mintha tisztán kezeltetett.

A ganajlé legfontosabb alkotórészei: a nitrogén, káli, a foszorsav egészen jelentéktelen, mert ezt főként a tehének majdnem kizárólagosan a ganajban és nem a vizeletben ürítik ki. A káli az eltartásban nem szenved változást, ellenben a nitrogén feltehetően változó; az erjedés és rothadás következtében egy része mint szabad nitrogén más része mint ammoniak száll a levegőbe. A jól kezelt gazdaságban csak kevés trágyalé található, csak annyi, a mennyi a ganaj kezelése folytán a trágyából kiszivárgó és a trágyalékutban összegyűlik.

A trágyalékut vasrostélyal, vagy egy ventilllel legyen a trágyaléptől elzárva s

legföllebb 1 1/2 cm-rel legyen mélyebb a trágyalépalatjánál. Térfogata 10 darab szarvasmarhára 6 m/2 s azt gerendákkal vagy kemény padlódeszkával zárjuk el a levegtől.

A trágyalékut mélységének megállapításánál legyünk tekintettel a földjárásra; ha ez magasabb állású és a trágyalékut falai nem vízhatlanok, akkor kivülről víz jut a trágyalékutba s alacsony vízállásánál trágyalé szivárog ki belőle, mi a szomszédos rétegeket szennyezi be és trágyalé tekintetében is veszteséget okoz; a trágyalékut tehát ne legyen mélyebb, a vízállás és annak falai vízhatlanok legyenek.

A trágyalékut nemesak alul, de oldalt is cemenetezve legyen; a tégláknak, vagy köveknek habarccsal való bevakolása mit sem ér, a beton sem használható, mert azt a trágyalé ammoniakja hamarosan tönkreteszi. A cemetet nem tart örökké, és néhány év múlva megújítandó: Ennek elmulasztása tetemes veszteséggel jár s azért okvetlenül kijavítandó. Ha a trágyalékutban jelentékenyebb mennyiségű trágyalé gyűlt össze, akkor azt trágya locsolására használjuk; eközben arra ügyelünk, hogy az ammoniak el ne szálljon, ez okból nyáron csak korán reggel feckendezünk és pedig vastagságában, mert ha a levét vékonyan, magasra feckendezzük — kivált meleg időben — sok ammoniak száll el.

Mit tegyünk azonban a trágyalével az istállóban?

Mindenekelőtt oly bőven almozunk, hogy az a trágyalévet mind feligya. Legjobb volna a trágyacsatornát befalazni, elegendő mély csatornákról is gondoskodni és ezeket szalmaszekével vagy tőzgepporral töltjük meg, hogy ez a trágyalévet mind felszívja. Egy számos marhára naponta 1—1 1/2 kg. tőzgepport számíthatunk. Ha a szecska vagy tőzgeppor egészen teleszívta magát, azt a trágyalépen elterjesztjük és a csatornába új tőzgepport vagy szecsát teszünk. A folyókákat átlukasztott vaslapokkal vagy farácscsal beföldni igen czélszerű. — Ilyen módon nem folyik ki trágyalé és nem is mehet veszendőbe. A trágyalének az istálló közelében levő veremben, vagy kutban való felfogása nem előnyös, mert veszteséggel jár. Ha konzerváló szereket alkalmazunk, pl. superfoszfatot, azt vagy tőzgepporral keverjük, vagy almózás előtt az állásra hintjük. A tőzge alkalmazása nem kerül sok pénzbe és kifizeti magát. E helyett szalmatöröket és szecsát is használhatunk, de ez kevesebb nedvességet képes felszívni, azért ez esetben nagyobb csatornára és a tölték gyakoribb megújítására lesz szükség.

A trágyalé okszerű kezelése rendkívül fontossággal bír és nagy mértékben emeli a trágya hatását, kezelésével pedig valóban a legelőbb gazdaságban senki sem törődik.

TÁRCZA.

Penészvirág.

Irta: H. Havasi Albin.

I.

Ompoly Ipoly az akácok alatt járván moxyogta, mi édes a május.

— Édes május, kedves május.

Ráfélelt a meleg nyárdéli szél, akáczillatot hozván. És odébb mosolyogva bólintott a garád orgonabokra, úde, nevető virágaival.

Ipoly tele tüdővel szívta az illatot s nagy, nehéz lépéseket tevén, meg-megállt nézni a verőfényben, mint kerengnek a pillék. Ámbár való, nem sietős a dolga, így ebédjét szokása emésztő sétát tenni — de nagy léptekkel halad, lévén trabális darab az emberiségéből. És közbe föltekint az égbe.

— Édes május, kedves május.

Báránylehők azok, mik uszálnak. Ugy nevet le a kékség onnan, köröszűl a fehérségen. Csak annyi éppen, mennyit az akác bocsát át. Ompoly megrázta a vállát. Nagy a meleg. Jókát fuj s hallgatja a szines mező fölől, mint jön a pacsirta csattogó hangja. Ez tetszetős és kedvesen szép. Mert im: mindenkben május honol.

Május az ifjuság.

— Édes, édes ifjuság.

Ezt is Ompoly mondja. Mivel ő még ifju; huszonégy esztendő. Igazi ember, széles vállak-

kal, magas nyóvással és az arcza barna a napsütéstől és fityvett hány a betegségnek. Zsebkeendővel törülgeti arcját. Kár ez a meleg. Különbö enyhé csend fészkel itt. Ez a kis város a hegyek közt csupa csönd. Azelőtt, míg vasut nem szelte a mezőséget, olykor hallatott hirt magáról Kaucazió-szédelő, kraklérek tán tudomással sem birtak fölőle. Most más világ járja. A nagy városok szelleméből ide is hurcolkodott valami kevés. Vannak lányok, a kik franciaia kalapban járnak és a köztéren is tavaszi délelőttön sok nőcskeféle ténfereng, magolván a salon nyelvet. Olyik Ipoly fülehallatára deklamálja: — Zsó vuz ént, mon ser. — Igaz, Ompoly érti a czélzást, a szatirizálót megszidja, pusmolván magában és nem hizeleg önmagának, noha — tetszik tudni — csinos fiu. Ugy mondják és való: sok pesztonka néz utána, sóhajtván. Miért? csak az illető tudja. Hetyke a bajusza ténylegesen és maga az élet az egész ember.

Aztán megfordul, fogai közt eregetvén a szókat, czítál, régi s hatalmas léptekkel vág a virágos mezőnek, köröszűl a nagy árkon a hidvég-utcának. Mert Ompoly Ipolyak ott vagyon a lakása.

II.

Nyilik a leveles kapu az utca végén. A padka alatt nyelvért öltögetve sunyit a kuvasz Czézár. (Beszéli, hogy a grófnak volt tulajdona valamikor, onnan az arisztokratikus neve.) És kibukkant egy firtós fej a kapun.

Ipoly hangosan mondta: — Jó napot. — Elpirul a lányka s hozzátódtotta: — Hozta lsten. — A vén, lompos Czézár, hogy hallotta gaz-

dája hangját, szemtelen alázatosságot tetetvén, farkcsóválva czammogott az idegen férfi felé. Ámbár Ompolynak esze ágazatában sem volt, hogy Czézár megtszitelje egy-két simogatással, a kapu felé menvén mégis megismogatta a kutya tokáját; közbe-közbe mosolygott, mikor a lány nevén szólította az állatot.

Ott ismét megemelte a kalapját és hallhatóan sugta:

— Reggel óta szebb lett, Verus. — Vera nem szólt semmit.

Ah, Ipoly soh'sem bókol. Ószintén nézett arczába s kéz-közben mentek a jávor árnyékolta verandán át.

Verus kisasszony szobájában mosolygott a mama.

— Ah, Ompoly ur, mi szép, mi kedves. Foglaljon helyet, — itt a divánon. De nagy legény, igaz, régőt nem láttuk. Vagy . . . ah, nini . . . reggel találkoztunk a csöndes misén. Ó . . .

Ipoly szétrakva lábait, kezét dörszölve mosolygott érthetetlenül — ah, — igen, igen — s naival mosolygott. Mindenekben egyszerű vala. Aztán energikusan, hizelegve mondta:

— Vera megszépült.

A mama bólintott.

— Az a penészvirág? — Alig jár a napfényre, örökön a homályt bujja. Ilyen boldok a lányok! egész életük álomlopás. Kedves Ipoly, Ön kiczipelhetné a mezőkre, a kertbe, vagy az erdőbe is akár. És mondja neki, mi az élet — tanítsa ki.

Ah! Penészvirágka lesütötte szemeit; Ipoly szégyenkezve huzta mosolyra száját — fejbólintva.

• Szőlőlugast ültessünk •

minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlő alkalmas, (tár mind kuszó természetű, mert n. g. olbrésze ha megpénia, természetem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmis a okat ültettek, azok óven elátják hozukat az egész szőlőterés idején a legkötőbb muskály és más edes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s minden oly ház, melynek fa a mellett a legcélszerűbb gondozással felnevelhető nem volna, ezonkívül más éületeknek, kerteknek, kertészeknek stb. a legremekebb helyet is eloglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghádaosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismeretése vért az azies ényymatu katalozus hársnek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Mellékelt első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, n. p. Székelyhíd.

819 21-20

Keil-lakk

(GLASUR)

legkötőbb mázoló-szer puha padló számára.
1 nagy palack ára 2 K. 70 f. — 1 kis palack ára 1 k. 36 f.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 1 20 K.

Arany-fénymáz

képek stb. bearayozására.
1 kis palack ára 40 fill.

Fehér „Glasure”-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
1 doboz ára 90 fill.

902 5-8

— Mindenkor kaphatók: —

HEINRICH MIKSA cégénél Csáktornyán.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (WIEN IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN (Triest mellett) ajánlja bellöldi

GYOGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszeres-egyesület-kiserleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/1 palack 5 korona — 1/2 palack 2 60

Kapható: CSÁKTORNYÁN.

TODOR R.-czég fűszerkereskedésében.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) a fent említett intézetben (VIEN IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi minisztérium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgálo intézete által Wien ** IX. Spitalgasse 31. **

910. 5-52

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi minisztérium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgálo intézete által Wien ** IX. Spitalgasse 31. **

M e g h i v ó.

A Csáktornya-Vidéki Takarékpénztár Részvény-Társaság

1903. május 19-én délután 2 órakor intézeti helyiségében az alanti tárgysorozattal

rendkívüli közgyűlést

tart, a melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Megnyitó.
2. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság közgyűlési jelentése.
3. A részvénytőke felemelési ügye.
4. Az alapszabályok módosítása illetve a kijavított alapszabályok előterjesztése.
5. Esetleges indítványok.

Kelt Csáktornyán, 1903. április 24-én.

Az igazgatóság.

48. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésen minden részvényes személyesen gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolhatására megkivánatik, hogy a részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye a közgyűlés előtt legalább négy hét óta a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva és vegre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet penztárába letétessék.

A választási jog azonban nemcsak személyesen, hanem a fölvallók által is gyakorolható, t. i. a meg nem jelenhető részvényes egy másik részvényest szavazatának gyakorlására különösen felhatalmazhat; azonban szintén szükséges, hogy az illető megválasztással szavozó részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye 4 héttel a közgyűlés előtt a társaság könyveiben az ő nevére beírva találassék.

Meghatalmazások csak részvényesek nevére állíthatók ki.

Kerest. bírv. 155 §. Az alakuló közgyűlés határozatképesnek akkor tekintetik, ha abban akár személyesen, akár képviselve, legalább hét oly aláíró van jelen, kik az alaptőkének legalább negyedrészt képviselik.

E gyűlésen minden aláírt részvény egy szavazatot ad, de tíz szavazatnál többet senki sem gyakorolhat.

942 1-2

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítanak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . . . 8 kor.
 Fél évre . . . . . 4 kor.
 Negyed évre . . . . . 2 kor.
 Egyes szám ára 20 fil.

Hirdetések elfogadottak:
 Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben, Schalek H., Dukes M., Oppellik A. Általános Tudatózó hirdetési osztálya Budapest.

NYILTARTÓ PETITÓRA 20 HIL.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye

Gazdasági közlemények.

A trágyaléről.

Trágyalének az istállótrágyáról leszármazott folyadékot nevezzük és ez főleg az állatok vizeletéből áll, mely a rothadás folytán összetételére nézve többé kevésbé megváltozott. A trágyalében levő ammoniak hatására az alomban és ganajban levő organikus anyagok egyrésze feloldatik, mely a levegőn oxidálván, barna színű festőanyag lesz belőle. A ganajé trágya értéke nagyon különböző, így nyáron egészen más, mint télen; a régi kiejert trágyalének más a hatása, mint a frissnek; ha az esővíz hozzáfolyhatott, akkor sokkal kevesebbet ér, mintha tisztán kezeltetett.

A ganajlé legfontosabb alkotórészei: a nitrogén, káli, a foszorsav egészen jelentéktelen, mert ezt főként a tehének majdnem kizárólagosan a ganajban és nem a vizeletben ürítik ki. A káli az eltartásban nem szenved változást, ellenben a nitrogén feltétlenül változó; az erjedés és rothadás következtében egy része mint szabad nitrogén más része mint ammoniak száll a levegőbe. A jól kezelt gazdaságban csak kevés trágyalé található, csak annyi, a mennyi a ganaj kezelése folytán a trágyából kiszivárog és a trágyalékutban összegyűlik.

A trágyalékut vasrostélyval, vagy egy ventillél legyen a trágyaleptől elzárva s

legfőképpen 1 1/2 cm.-rel legyen mélyebb a trágyaleptől aljánál. Térfogata 10 darab szarvasmarhára 6 m/2 s azt gerendákkal vagy kemény padlódeszkával zárjuk el a levegőtől.

A trágyalékut mélységének megállapításánál legyünk tekintettel a földjárásra; ha ez magasabb állású és a trágyalékut falai nem vízhatlanok, akkor kívülről víz jut a trágyalékutba s alacsony vizállásánál trágyalé szivárog ki belőle, mi a szomszédos rétegeket szennyezi be és trágyalé tekintetében is veszélyeset okoz; a trágyalékut tehát ne legyen mélyebb, a vizállás és annak falai vízhatlanok legyenek.

A trágyalékut nemcsak alul, de oldalról is cizementezve legyen; a tégláknak, vagy köveknek habarccsal való bevakolása mit sem ér, a beton sem használható, mert azt a trágyalé ammoniakja hamarosan tönkreteszti. A cizement sem tart örökké, és néhány év múlva megújítandó: Ennek elmulasztása tetemes veszéllyel jár s azért okvetlenül kijavítandó. Ha a trágyalékutban jelentékenyebb mennyiségű trágyalé gyűlt össze, akkor azt trágya locsolására használjuk; eközben arra ügyelünk, hogy az ammoniak el ne szálljon, ez okból nyáron csak korán reggel fecskendezünk és pedig vastagságában, mert ha a levelet vékonyan, magasra fecskendezzük — kíváltké meg időben — sok ammoniak száll el.

Mit tegyünk azonban a trágyaléval az istállóban?

Mindenekelőtt oly bőven almozunk, hogy az a trágyaléval mind fellegya. Legjobb volna a trágyacsatornát befalazni, elegendő mély csatornákról is gondoskodni és ezeket szalmaszecskával vagy lőzeggörrel töltjük meg, hogy ez a trágyaléval mind felszívja. Egy szalmasz marhára naponta 1—1 1/2 kg. lőzeggörrel szalmátunk. Ha a szecska vagy lőzeggör egészen teleszívta magát, azt a trágyaleptelen elterjesztjük és a csatornába új lőzeggörrel vagy szecska teszünk. A folyókat átlukasztott vaslapokkal vagy farácsal beföldi igen celszerű. — Ilyen módon nem folyik ki trágyalé és nem is mellet veszendőbe. A trágyalének az istálló közelében levő veremben, vagy kutban való felfogása nem előnyös, mert veszéllyel jár. Ha konzerváló szereket alkalmazunk, pl. superfoszfátot, azt vagy lőzeggörrel keverjük, vagy almozás előtt az állásra hintjük. A lőzeg alkalmazása nem kerül sok pénzbe és kifizeti magát. E helyett szalmatörekkel és szecska is használhatunk, de ez kevesebb nedvességet képes felszívni, azért ez esetben nagyobb csatornára és a tölték gyakoribb megújítására lesz szükség.

A trágyalé okszerű kezelése rendkívüli fontossággal bír és nagy mértékben emeli a trágya hatását, kezelésével pedig valóban a legtöbb gazdaságban senki sem törődik.

TÁRCZA.

Penészvirág.

Irta: H. Havasi Albin.

I.

Ompoly Ipoly az akácok alatt járván motyogta, mi édes a május.

— Édes május, kedves május.

Ráfellelt a meleg nyárdéli szél, akáczillatot hozván. És odébb mosolyogva bólogat a garád orgonahokra, úde, nevető virágaival.

Ipoly tele tődével szivta az illatot s nagy, nehéz lépésekkel tévén, meg-megállt nézni a verőfényben, mint kerengnek a pillék. Ámbár való, nem sietős a dolga, így ebédjét szokása emésztő sétát tenni — de nagy léptekkel halad, lévén trabális darab az emberiségből. És közbe föltekint az égbe.

— Édes május, kedves május.

Báránylehők azok, mik uszálnak. Ugy nevet le a kékség onnan, köröszűl a fehérségen. Csak annyi éppen, mennyit az akác bocsát át.

Ompoly megrázta a vállát. Nagy a meleg. Jókat fuj s hallgatja a szines mező felől, mint jön a pacsirta csattogó hangja. Ez tetszetős és kedvesen szép. Mert im: mindenekben május honol.

Május az ifjuság.

— Édes, édes ifjuság.

Ezt is Ompoly mondja. Mivel ő még ifju; huszonnyeg esztendő. Igazi ember, széles vállak-

kal, magas növéssel és az arca barna a napstől és fitytet hány a betegségnek. Zsebkezdőjével törülgeti arcát. Kár ez a meleg. Különbön enyhe csend fészkel itt. Ez a kis város a hegyek közt csupa csönd. Azelőtt, míg vasut nem szelte a mezőséget, olykor hallattott hirt magáról Kaucazi-szédelő, krakélérek tán tudomással sem bírtak fölfele. Most más világ járja. A nagy városok szelleméből ide is huzcolkodott valami kevés. Vannak lányok, a kik francia kalapban járnak és a köztéren is tavaszi délelőttön sok nőcskeféle ténferg, magolván a salon nyelvet. Olyik Ipoly fülhallatára deklamálja: — Zsó vuz ém, mon ser. — Igaz, Ompoly érti a célzást, a szatirizálót megszidja, pusmolván magában és nem hizeleg önmagának, noha — tetszik tudni — csinos fiu. Ugy mondják és való: sok pesztonka néz utána, sóhajtván. Miért? csak az illető tudja. Hetyke a bajusza ténylegesen és maga az élet az egész ember.

Aztán megfordul, fogaik közt eregetvén a szókat, citál, régi s hatalmas léptekkel vág a virágos mezőnek, köröszűl a nagy árkon a híd-vég-utcán. Mert Ompoly Ipolynak ott vagyon a lakása.

II.

Nyilik a leveles kapu az utca végén. A padka alatt nyelvtől öltögetve sunyit a kuvasz Cézár. (Beszéli, hogy a grófnak volt tulajdona valamikor, onnan az arisztokratikus neve.) És kibukkant egy firtós fej a kapun.

Ipoly hangosan mondta: — Jó napot. — Elpirul a lányka s hozzátódtotta: — Hozta Isten. — A vén, lompos Cézár, hogy hallotta gaz-

dája hangját, szemtelen alázatosságot tetetvén, farkcsóválva czammogott az idegen férfi felé. Ámbár Ompolynak esze ágaztatában sem volt, hogy Cézár megtisztelje egy-két simogatással, a kapu felé mentvén mégis megsimogatta a kutya tokáját; közbe-közbe mosolygott, mikor a lány nevével szólította az állatot.

Ott ismét megemelte a kalapját és hallhatóan sugta:

— Reggel óta szebb lett, Verus. — Vera nem szólt semmit.

Ah, Ipoly soh'sem bókol. Őszintén nézett arcába s kéz-kézben mentek a jávor árnyékolta verandán át.

Verus kisasszony szobájában mosolygott a mama.

— Ah, Ompoly ur, mi szép, mi kedves. Foglaljon helyet, — itt a divánon. De nagy legény, igaz, régtől nem láttuk. Vagy . . . Ah, nini . . . reggel találkoztunk a csöndes misén. Ó . . .

Ipoly szétrakva lábait, kezét dörzsölve mosolygott érthetetlenül — ah, — igen, igen — s naival mosolygott. Mindenekben egyszerű vala. Aztán energikusán, hizelegve mondta:

— Vera megszépült.

A mama bólintott.

— Az a penészvirág? — Alig jár a napfényre, örökön a homályt bujja. Ilyen bolondok a lányok! egész életük álomlópás. Kedves Ipoly, Ön kiczipelhetné a mezőkre, a kertbe, vagy az erdőbe is akár. És mondja neki, mi az élet — tanítsa ki.

Ah! Penészvirágka lesütötte szemét; Ipoly szégyenkezve húzta mosolyra száját — fejbólintva.

A legtöbb gazdaságban a rétekre nagyon kevés gond fordítottak, mert nemcsak hogy trágyázásban ritkán, de rendes és okos értelemmel sem igen részesülnek. Helyén való ez olyan helyeken, a hol a rét áradásoknak kitéve, tehát mélyebb fekvésű részein fekszik a gazdaságnak, a hol a természet maga gondoskodik a termésért elvont tápanyagok visszapótlásáról s a lerakódó iszapan visszaadja bőséges mennyiségben mindazon tápanyagokat, a melyek a rét növényzetének buja fejlődéséhez szükségesek. Ellenben olyan helyeken, a hol ilyen könnyű szerrel nem lesz arról gondoskodva, bizony igen sokszor beáll az az állapot, hogy rétlejnk termése ugy mennyiségre, mint minőségre jelentékeny csökkenést mutat, mert a rét növényzete is a tápanyagok legnagyobb részét a talajból veszi s így azoknak hiányában a jobb fűfélék kivésznek s helyüket igénytelenebb, de egyszersmind takarmányértékkel nem bíró gyomok foglalják el.

Igaz ugyan, hogy egy jó rét növényzetét jelentékeny mennyiségben pillangós- virágú növények alkotják, a melyek nitrogén szükségletüket a légkörből pótolják, de azért ezeknek is szüksége van más növényi tápanyagokra, mivel pedig a rét széna és sarjtermése után szárazmáz trágya a szántóföldön lesz felhasználva, gondoskodni kell arról, hogy az ezekben elvitt növényi tápanyagok másként pótolassanak.

Az a kérdés merül fel itten, hogy mely tápanyagok pótlására szorítkozzék a gazda a rétek trágyázása körül. Ha tekintetbe vesszük azt, hogy a rét természetben különösen sok kálit és meszet vonunk ki annak talajából, akkor tisztán áll előttünk a feladat. Különösen azon esetekben kell a káli pótlására főszóval fektetni, ha a rét talaja könnyebb homokos vagy löszes terület, mert nehezebb minőségű talajokon annak hatása nem lesz olyan szembeötlő.

Az istállótrágya alkalmazása a rétekre mivel az a legfontosabb növényi tápanyagokat együttesen tartalmazza, igen megfelelő, de ritka esetben van a gazda azon helyzetben, hogy abból még a réteknél is juttathasson; azt a fáradságot pedig kevés gazda veszi magának, hogy komposztot készítsen a rétek trágyázására, a mely tulajdonképp a rét legmegfelelőbb trágyája s ezért a rétek hiányzó tápanyagait legegyszerűbben az egyes műtrágyafélék alkalmazásával pótolhatjuk.

A káliitrágyák közül legcélszerűbb a 10—12 %-os káinitnak, vagy a 40 %-os káliitrágyának alkalmazása, mely utóbbi olcsóbb volt mellett még gazdaságos is. A többi káliitartalmu trágyák nem tartalmaznak a káliit olyan mennyiségben, hogy aránylag olcsóbbak lennének.

A káliitrágyák azonban csak abban az esetben tudnak érvényesülni, ha a talajban a többi tápanyagok is elegendő mennyiségben vannak jelen s azért különösen kötöttebb talajú réteken — mivel ezek gyakran foszforsavban is hiányt szenvednek — tanácsos a káliifoszfátrágya alkalmazása, a melyet sok helyen igen szép sikerrel alkalmaznak s melyvel nemcsak a termés mennyiség fokozódik, hanem a termés minősége is javul.

K Ü L Ö N F É L É K .

Tanfelügyelői látogatás. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő április hó 24-én meglátogatta Kovács Rezső perlaki főszolgabíróval a murakirályi r. k. iskolát, április hó 25-én a drávaszentiváni, szobocizai és sztrecezi iskolákat. Ugyanezen alkalomból volt Podbrzeszen Király Lajos gondnoksági elnökkel, az állami iskola bérlete ügyében. Április 26-án a csáktornyai iparostanonciskolát, 27-én pedig a mihályfalvi és felsőmihályfalvi róm. kath. iskolákat látogatta meg.

Hirdetmények. Csáktornya nagyközség előljárósága által közhírré tétetik, hogy a 18 életévet betöltött, de 60 évet el nem ért férfiak utadó kimutatása az 1904. évre, Csáktornya községébe tanácstermében 1903. évi május 1-től május 15-éig terjedő és előre kiűn is kihirdetett 15 napon át közszemlére helyeztetett, — es az a hivatalos órák alatt bárki által betekinthező Csáktornyan, 1903. évi április hó 30-án. Az előljáróság.

Felhívotnak mindazok, kik löfgyverek birtokában vannak, hogy a fegyveradóra vonatkozó bejelentéseiket folyó évi május hó 1-től május hó 31-ig annyival is inkább adják be, mert annak elmulasztása esetén adójuk hivatalból — a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt fog megállapíthatni.

Adomány. Gróf Duvay Angela a

Egyikük se szól, de mindkettő pirul. És Balázs né a hatást szemlélte. Künn az udvaron sikkongtak a ludak és búgtak a lilás színű galambok.

Sokára végre megnyílt az Ompoly szája is. Annakutána, hogy megértette a csalázt.

— Verácska nagy lány. — És mosolygott. — Beszél: tegnap hallotta a kaszinóban: valami bánja a lelkét. Sőt a cinikusok úgy mondják, hogy szerelmes a Verus.

— No, no édes Ompoly. Azok a vének sok csufaszt beszélnek, ha a pilzeni működik. Hogy a Vera szerelmes, — ó, ó, — az én leányom... hogy szerelmes.

Szűnetközben Vera kisasszony a bukétot nézdelte, olykor Ipolyra vetvén csillogó szemét, míg a mama az oklárén áttét figyelte a férfit, Ipoly a keresztútban lesütötte a fejét, hallgatva, mint dobban a lába, a hogy sarkával a padlót verdeste és körül se nézett. Jól esett itt lenni, a zsalu árnyalta szobácskában. Májusi virágok halvány illata érzett és az ódivatu kasztnin kimértven ketyent az óra.

Ebben az úde leányos szobában elrövedezett az Ipoly gondolata. Sok sok dolog jutott eszébe, többek közt a tárcza a penészvirágról. (Valami koravén skriblert vall szerzőjéül; mondják ernyedt

ficzkó s az írásai tömvekk pesszimizmussal.) Penészvirág nem vala más mint egy leányka. Hervadó, fonnyadt, de kecses és szép, modoros és az illata elfojtott. De a ki a napsütéstől életre kelt kacagó virággá. A napfény pedig nem vala más, mint a szerelme s a szerelme egy férfi. Tán éppen ő reá hasonlita és a nő? Ah! bizvást Verácska. S a két teremtet összegabalyodott egymásba s a tárcza végén — igen szép igaz történet — kedves megoldásként férj és feleség lettek.

És Verus kisasszony székét húzott, oda ült az Ompoly mellé! Talán ő is olvasta azon épületes írásokat. És nevetve mutogatta a virágokat.

— Ez a margaréta, ez a rengő, ez a pipacs, — nevezetesen pedig buzavirágot tüztől a férfi gomblyukába. Aztán a bámészt anyácskát figyelmeztette, mi jól festenek így csomóban.

Ipoly úgy érezte, hogy menten karjába öleli azt a lányt. De jó érzés fogta el és mosolygott, nevetett.

(Vége köv.)

husvétli ünnepekre a stridói szegényeknek 50 koronát küldött a plebiánára kiosztás végett. A segélyben részesült szegények nevében e helyen mond köszönetet a nemes lelkű adományozónak Ivkó János plebános.

Athelyezések. A vallás és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Haller Ferencz nagyfalusi és Beszenhofer Mihály zalalövői áll. elemi iskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte.

Esküvő. Pollák Izidor csáktornyai kereskedő mult hó 26-án esküdött örök hűséget Kohn Miksa varazdói kereskedő leányának Róza kisasszonynak.

Megbízás. Az 1896. V. t. cz. alapján nyújtott kölcsönök, illetve az ezekkel feljutott szőlők felügyelése és ellenőrzése körüli teendők ellátásával a csáktornyai közigazgatási jársára szőlőbiztosul Danitz Sándor áll. isk. igazgató-tanító bízott meg. Minden e nemű ügyben a megkeresés hozzá küldendő Stridóra.

Deák Ferencz születése 100 éves évfordulójának a megünneplése vármegyénkben. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága által Deák Ferencz születése 100 éves évfordulója mikénti megünneplésének előkészítésére és rendezésére kiküldött bizottság Csertán Károly alispán elnöklele alatt mult hó 23-án tartott ülést, mely ülésen való megjelésre az alispán felkérte Dr. Jankovich László gróf főispánt is. Az értekezlet elnöklő alispán javaslatára az ünnepség megtartására nézve a következőkben állapodott meg: Az ünnepség folyó évi október 17-én, a vármegye nagyszülőtlének 100 éves évfordulója napján tartatik meg. E napon a törvényhatóság diszközgyűlést tart, melyet a megye főispánja nyit meg, mely után a főispán vezetése alatt a közgyűlési tereméből a róm. kath. templomba istentiszteletre megy a bizottság. Az istentisztelet megtartására dr. István Vilmos szombathegyi egyházmegyei püspök keretik fel. Míse után a közönség Deák Ferencz szobrahoz vonul, s itt a megye alispánja a vármegye közönsége nevében koszorút helyez a szoborra s ezután visszamegy a közönség a vármegyei ház termébe a diszközgyűlés folytatására. A diszközgyűlési ünnepi beszéd megtartására Barcza László törvényhatósági bizottsági tag keretik fel. Az ünnepséget delben társas ebéd zárja be. A felmerülő kiadások fedezésére a vármegye törzsalapjából 3000 korona utalványozását kéri a bizottság. Az ünnepség ezen elfogadott keretben való megünneplése rendezésénél szükséges intézkedések megtételére Arvay Lajos vármegyei főjegyző elnöklele alatt a közgyűlésileg kiküldött bizottság Zalaegerszegen lakó tagjai küldik ki azzal, hogy részletes javaslatukat a nagybizottság elé terjesszék.

— Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hashajtó vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Halálozás. Stein Art. al alsólendvai postamester 53 éves korában Alsólendván meghalt. Az elhunytban Kollarics Mihály csáktornyai járásbírósi albiró rokonát gyászolja. Nyugodjék békében.

Gasparics emléke. Folyó évi szeptember hó 3-án lesz ötven éve, hogy muraköz-drávaegyházi születésű Gasparics Márk, a szabadsággért lelkesülő lánglelkű franciskanus barát Pozsonyban martírhalált

szenvedett szegény jó magyar hazánk függetlenségéért. Perlakról írják, hogy e napot Gasparics emlékének ohajtják szentelni s az emlékoszlopot Muraköz közönsége nevében megfogják koszorúzni, mely alkalomra a nagy kanizsai Irodalmi és Művészeti Kördalárdájának a közreműködését ohajtják meg nyerni.

— **Allamsegély a csáktornyai óvodának.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszterium a csáktornyai egyesületi óvoda folyó évi szükségleteinek részbeni fedezésére 600 korona államsegélyt utalványozott ki.

— **Hivatalos látogatás.** Szigethy Ferenc pénzügyminiszteriumi osztály tanácsos a Papp Antal pénzügyminiszteri logalmazó kísérletében hivatalos vizsgálatot tartott a csáktornyai kir. adóhivatalban s több vidéki körjegyzői hivatalnál.

— **A vármegyei számadások megvizsgálása** tárgyában a megyei állandó választmány múlt hó 23-án dr. Jankovich László gróf főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen előterjesztettek a vármegyei házi pénztári, a házi tartalék alap, valamint a vármegye kezelése alatt levő összes alapokról vezetett és a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvivőség által megvizsgált, kellő okmányokkal ellátott és helyesen vezetett 1902. évi számadások, a melyeket az állandó választmány a közgyűlésnek elfogadásra ajánl. A megvizsgált s helyesnek talált számadások a törvény értelmében 15 napra a vármegyei első aljegyzői irodában az esetleges felszámolások megtehetése végett közszemlére kitétettek.

— **Az osztályorszájk.** Tudvalevő dolog, hogy a magy. kir. szab. osztályorszájk játéktérre már a most beveződő sorsjátékra is több nyereményt juttatott. Ez az új játéktér, a mely természetesen a májusban kezdődő sorsjátékra is vonatkozik, egész sor nyereményével és nagyobb nyereménnyel szaporítja a nyereményeknek már amugy is tekintélyes sommáját, a mennyiben ezt az összeget 13,160,000 koronáról 14,459,000 koronára emeli. Egy millióval nagyobb tehát a nyeremények összege, míg a sorsjegyek száma tízzel lett nagyobb. Megjegyzendő, hogy az új nyeremények közt van egy 80000 koronás, egy 50000 koronás, egy 20000 koronás. öt 10000 koronás. Mindez azt bizonyítja, hogy az új játéktér folytán a nyeresé esélye megjavult.

— **Az állam által közvetített** előnyös fizetési feltételek mellett beszerezhető szarvasmarha tenyésztanyájaként az előjegyzések határideje múlt hó 23-án járt le, mindazonáltal illetékes helyről tudatják az érdeklődő gazdákkal, hogy ily állatokra még mindig lehet előjegyezni május hó 10-éig. Ez utólag történő előjegyzéseket azonban az egész csáktornyai járásból csakis Csáktornya nagyközség közigazgatási jegyzőjénél lehet bejelenteni.

— **Drávavásárhelyi hetivásár.** Drávavásárhely közönségének egy régi óhája teljessédel az által, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter 10408/VII. B. 903. számú rendeletével hetenkint egy hetivásárt engedélyezett. Ezután tehát Drávavásárhelyen hetenkint minden szombaton, ha pedig ez a nap ünnepre esik, előtte pénteken hetivásár lesz sertés felhajtással. Az első hetivásár folyó hó 9-én lesz megtartva.

— **A nagy jutalom.** Az osztályorszájk záróhuzása után mindenki izgatottan várja, hogy ki nyeri meg a 600000 koronás nagy jutalmat. A napokban lefolyt húzás alkalmával a legnagyobb osztályorszájk-üzlet Török A. és Társa bankház (Budapest, Teréz-körút 46.) 4 szerencsés vevőinek kedvezett a ritka szerencse és 4 családot meztelen uszít a boldogságban, hogy e czég szerencséjében biztos és hűen kitartott a Török bankház mellett.

Ezen nagy jutalomon kívül ugyancsak a VI. osztályban a 30000, 20000, két 10000 koronás, több 5000 és sok egyéb főnyereményt fizetett ki a szerencsés bankház vevőinek, úgy, hogy ezen egyetlen egy osztályban körülbelül egy és fél millió koronát nyertek a szerencsés vevők Török A. és Társa bankházában. Ezen az alapon nemcsak a legnagyobb, hanem a legszerencsés bankháznak is mondhatjuk a Török czéget. A hála nyilatkozatok száma, melyeket e czég szerencsés vevőitől kapott, igen nagy. Az a határtalan bizalom, melyet e bankházzal szemben vevői tanúsítanak, folyton szélesebb körökben terjed el, mert a nagy közönség már ismeri e czég szerencsésjét, korrekt üzleti elveit, pontosságát, diszkrecióját és előzékenységet, melyet mindenkivel szemben egyformán tanúsít. Ennek fogva, indítva érezzük magunkat a Török A. és Társa bankház Budapesti (főüzlet: VI. Teréz körút 46.; fiókok: Váci-körút 4., Muzem-körút 11., Erzsébet-körút 56.), aki oly számos és nagy nyereményt fizetett ki már vevőinek, mindenkinek ajánlani, mert az osztályorszájk vásárló közönség itt teljes biztonságot élvez minden irányban.

— **Uj járásorvos.** Az elhalálozás folytán megürült csáktornyai járási orvosi állásra dr. Jankovich László gróf Zalavármegye főispánja dr. Kovácsics Ferenc novai járásorvost nevezte ki.

— **Véglegesítés.** A magy. kir. pénzügyminiszter Szakács Károly perlaki ideiglenes minőségű adótitizlet jelen állásában véglegesítette.

— **Elhalt gyilkos.** Még élénk emlékezetünkben van az a gyilkosság, melynek áldozata Friedl János csáktornyai nagyvendéglős lett s mely gyilkosságot Vugrincics Rudolf csáktornyai lakos borközi állapotban követte el. Gyilkost a nagykanizsai kir. törvényszék másfél évi börtönrre ítélte, majd a pécsi kir. ítélőtábla a büntetést felemelte. Az ügy jelenleg a kir. kuria előtt volt. A végérvényesen kiszabott büntetés elől a halál szabadította meg Vugrincicsot Vasárnap, múlt hó 26-án, jött a látvárt értesítést Csáktornyára, hogy a nagykanizsai fogházban éjjel Vugrincics meghalt. A földi igazságszolgáltatás büntető keze elől megmenekült, számoljon tehát büneért az örök igazság kulförására előtt.

— **A szász cseh Schweiz.** ezen természeti szépségben gazdag terület, a sok különvonat által mely az idei Aussig-i parkállítást alkalmából közlekedni fog, nagyon olcsón megközelíthető lesz. A gyönyörű Elbe-völgyében fekvő Aussig különösen a continensen a maga nemében páratlan ipartelepről Schicht György-féle szappan és gyertyagyárról híres, melyet megtekinteni el ne mulassza az ottlevő.

— **Ló, szarvasmarha és juh kiviteli tilalom.** Murasiklós községhez tartozó majorban egy szarvasmarhán lépfene betegség állapított meg, miért is Murasiklós, Zsedény, Réthát, Felsőkirályfalva és Bánayvár községekből származó lovak, szarvasmarhák s juhek Ausztriába s külföldre a további intézkedésig nem szállíthatók.

— **Tüz** Múlt hó 21-én Meszarics Elek mihályfalvi lak. udvarán a sertés ől tetőzete déli 12 órakor kigyuladt s az egész sertés ől, a lakóház és istálló pedig részben leégett. A tüzet valószínűleg gyermeki gyújtogatás okozta. A kár mintegy 670 korona, mely annál súlyosabban nehezedik a kárt vallottra, mivel szegény napszám ember vagyonkaja semmisült meg s biztosítva semmi sem volt.

— **Washington György** amerikai módon múlt. 16 éves korában már maga kereste kenyerét mint mérnök. Rajzhoz és számoláshoz értelt a legjobban. Pontos és kimért volt. A nyugati vidékek néptelen birtokait

kellett felmérnie, ott ismerkedett meg az indiánus étellel és hadviseléssel. Ezekben oly bölcseséget és bátorságot tanúsított, hogy ő volt a francziák ellen a virginiai csapatok fővezére. Korán megházasodott és Mont-Vermontban élt, lovagolva, vadászva, vidáman, uri módon. Abban is amerikai volt, hogy szerette a hasznot. Nem pazarolt, mindig megóvta érdekét, megvédte jogát s guynyal emlegette a tüntelő önzetlenséget. A nyugalmas élet és a becsülettel végzett hazafikötelesség nem csábították nagyravágyásra s mikor mindenki attól tartott, hogy óriási tekintélyével a sereg élén magához ragadja a hatalmat, sértésnek nézte meg a fellevelet is s mihelyt megkötötték a békét, lemondott a fővezérségről és haza ment Vermontba családjához, hogy a régi módon éljen tovább. Jellemének azt a nagy listaságát, józan és nyugodt egyéniségét sokszor össze szokták hasonlítani Deák Ferenczcel. Amerika minden esetre köszön neki annyit, mint mi Deáknak. Washingtonról szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 181. füzeté. Egy füzet ára 60 fillér, egy kötele díszes félbörkötésben 8 frt. Kapható minden hazai könyvkereskedésben s részletfizetésre is a kiadóhivatalban: Révai Testvérek Irodalmi Intézet Budapest, VIII. Úl löi-ut 18.

— **Lopás és család.** Horváth Mari csáktornyai lakosnak 2 drb. 20 koronás megtakarított aranya volt, melyet egy kendőbe kötve ágya fejében rejtgetett április 16-ig, a mikor a helyi viszonyokkal ismerős valaki az aranyak egyikét elemelte s hogy a szegény nő ne mindjárt vegye észre a lopást, az elvitt arany helyébe egy hamis aranyfüstlet bevont husz fillérest tett a kendőbe a másik arany mellé.

— **Gyilkosság.** Valóban megdöbbentő s az ember esze megáll azon a műveletellenesül párosult erkölcsi gonoszságon, mely itt a muraközi n.p között is fel-fel bukkann. Egy kevés alkohol elég arra, hogy komolyabb figyelmet nem érdemlő dolog miatt egyik a másik életét oltsa ki. A gyakori ittas állapotban elkövetett gyilkosság azt a gondolatot kelti az emberben, hogy nemcsak az alkohol az, mely ilyenkor dolgozik, hanem a lelki műveltség teljes hiánya s az erkölcsi züllöttség. Az alkohol csak serkenti a gonoszságot az emberben. Rövid pár hónap alatt most a harmadik gyilkosságról adunk hírt, melyet ittasságban követtek el a csáktornyai járás területén. Múlt április hó 25-én délután Radikovics Miklós Szelenzen Tunk Ferencz korcsmájában mulatott, miközben a korcsmárossal összeszólalkozott s egy szől korával akart magának igazságot szolgáltatni. Az ütés azonban a korcsmában levő Novák József 39 éves bukkódi lakos fejét érte, mely ütéstől Novák másnap reggel 3 órakor meghalt. A gyilkost elfogták s átadták a bíróságnak.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Odón csász. és kir. udvari magkeskedéséből Budapesten a »Sétateri« vagy a Margitszigeti fűmágyvereket. Ezeket már 28 éve szeltilja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatraméltó és gyönyörű sétateri részére.

Felölös szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika u Čakovcu.

Izdateljstvo:

knjižara Fjischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: u svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 8 kor.
Na pol leta . . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Gospodarstvo.

Od svilnoga kukca.

S veseljem pripovemo jednu malu priповest stovanim našim čitateljem, u kojoj za sigurno s nami skupa bude se raduval, koj ljubiti i preštima svilarstvo. Ovu lepu pripovest pako moramo zahvaliti svilarstva povanjan jednomu najstarešemu marljivomu našemu bratu, koj od počenka i neprestanka truda i deluvanje nemiluje stanovito reči moremo, da mu nemremo zadosta zahvaliti biti, kulika je učinil za svilarstva ime.

*

Više od jezera ljet prije toga živel je u velikom Kina zvanom orsagu jeden cesar i njegova žena zvanom ljepa cesarica po imenu Selinga zvana koja jednoč prama večeru premišljeno izgledne se van nad oblok kad je pred njezinim oblokom jeden mali metulček prhnuo, kad ga jastrebić hotel pograbiti.

Cesarice dobro njezino srce nije dopustilo, da grabežljiva ptica maloga metula zgrabi, zato na hitroma prime metula, k sebi ga vzeme u svoju hižu, skrb je nosila na njega i raduvala se njemu.

Nego mali metulj nije hotelj niti jesti niti piti, nego drobne male gjunge je nadeval oko sebe nadeval i za par danov je preminuo. Dobra cesarica si je to mislila, da mali metulj svojoj odgojiteljici prama njemu skazane zahvalnosti ostavil je male drobne gjunge i od žalosti premijenjena

telo je u jednu malo skatulu položila, k njemu je dela male gjunge s cvetjim listjem ga pokrila i s jednim zlatnim drotom pred oblokom stojeće malinine drvi kitu je obesila.

Dobra cesarica dragoga svojega metulja na malinoga dreva kitu obešenu raku je višekrat pregledavala i nije mogla spozabiti kratkoga življenja preštimaanca.

Minula je zima i došlo je liepo protuletje, ozelenilo se malinino drevo. U jednim toplim protuletnim dnevu, kad je znovič gledala cesarica malu raku, mali gjunji svi su izniknuli, nego mesto njih jako mnogo goseničah pojavilo se na kitah malinino drevo.

Dobra cesarica tak je prijala ove drobne guseničke, kak da bi njezin mali metulček bil poslat, i prama njezinoga dragoga metulja milošće volju male goseničke je takaj u ljubav prijala i nje odgojivala. Obranila je nje od vetra i dešđa i male požrtljive stvori s malinimim listjem je marljivo nje hranila.

Male goseničke sporno rasle jesu četirikrat i kad su se izvedh uvek i uvek novu opravu dobili jesu. Kod zadnjega vedlenja tak po četerdeset danih svi do jednoga u žutkastu opravu oblekse se i nemirno simo lamo plazile jesu.

Lepa cesarica je mnogo žalostila i premišljavala od njihovoga ponašanja.

Cesar koj je lepu Selingu jako ljubil bojazljiv bil je takaj za nju, sumljivo gledal je na svoje žene žatostno lice, i odredil je da na skrb imaju kaj more zrok biti

njezine lepe Selinge cesarice nenavadne žalosti.

Cesara ljudi doneseju za par danov doneseju glasa, da cesarica nekakvu copriju drži pred oblokom stojećom malininom drevom, da navek ono gleda, znijim se igra, žnijim se spomina i da malininoga dreva medju kitjem nekakva drobna žutkasta jaja visiju, u koje se žutkaste gosence zaprele jesu.

Cesar sada vidi, da je badava na Selingu sumljivost imal i da nikakvoga zroka nema za nju se bojati, nego ipak ga srdilo njezino oponašanje i tajenje. Radi ove srditosti u jedno jutro iz nenada nuter stupi k cesarici i ravno nju najde, kad je drobne žutkaste kuglice iz malininoga dreva kitah doli pobirala.

Cesara srditost obide, kad vidi, da Selinga iz kakvom nehasnovitom igrom sprevdja svoje vreme, u šaku pobere kuglice, u šaku pobere kuglice i od srditosti nuter po meće nje za stran Selinge Selinge pripravljene kupeli vruće vodi posudu. Selingu pako za kaštigu u sužanstvo pošlje. Siromaška Selinga suzami odpravljala se odili, nego njezinoga dragoga metulja polomce nije hotela pustiti, da se dokončaju, nego van pobere kuglice iz vrele vode, gde su bili plivali. Kak se žnjimi bavila fina nit se zasueće oko njezinoga prsta, koja nit s krasnom svojom lepotom skorom bez krajna se videla. Selingi k las sposobna tenka fina nit na tuhiko se dopala, da doli dala zmatati iz svih niti i u sužanstva pantleka lepoga zetkaha mužu, za stran cesara i na o-

ZABAVA.

Izplaćeni mudrijaš.

Izpraznot (Eitelkeit, ledérség), to je najsmiesnije svojstvo, koje čoviek more imati i takov čoviek je uvijek i pred ciljem svetom smieshan, jer si više umišlja nego izbilja je, za pametnijega, za liepšega, za bogatijega se drži i pred drugim hvali, nego izbilja je i t. d. te se tim čini smieshim.

Za to imamo liepi primer novieg vriemena, sadanjeg najme vriemena u kojem se niti Bog niti njegov zakoni neštaju te su se našli ljudi, koji ne samo božanstvo Kristusevo poriču nego dapače i božanstvo u obće nieću. Dakako da su to smušenci, vriedni pomilavanja; ali oni u svojoj izpraznosti drže, da su prvi filosofi ili mudraci ovog svieta (világi bölcs) koji su nekaj znašli, čemu će se cilji sviet i još tri sela čuditi.

Jedan takov osel — o, pardon, hotel sem reći filosof, bil je izpraznostju napuhnjen, da je njegove bezbožne knjige, koje je napisal, cilji sviet čel i da im se

sve, malo i velik čudi, pak da je njimi dal takov udarac cirkvi, od kojega se nebude tak hitro oporavila, ako i ne posve propala. U toj izpraznoj zabludi si je utvaral, da je tim piskavanjem proti vieri, postal glasoviti čoviek, nad kojim se svaki čudi i kojega radi njegove glasovitosti ili čuvenosti svaki liečno pozna, kak je to navadno kod glasovitih ljudih, da mi nje poznamo, akoprem njim niti nije moguće nas sve poznati.

Taj anda filosof je jednoč se šetajući zgubil puta, ili zabludil je, te se je na jedan krat našel izvan varaša vani na miestu, koje mu je bilo posve nepoznato. Medjutim je tu bil jedan veliki, gustog svržja hrast a pod njim klup, na koju se je, pošto je već bil i truden, sel, za da se malo odmori.

Taj hrast s klupjom pako bil je u blizini glavne ceste, i više u križ kraž vodećih stezah, kud su ljudi podjednom na kolih i pieške mimo prolazili. Ovde je nas mudrac ili filosof u hladu sedel te si počivajući promišlaval svoje glasovito dielo (kak je on mislil) proti vieri.

Komaj da je tu kratko vrieme sedel,

kad po cesti dojde jedan gospon, koj se dojdjući pod hrastom sedećega otkrije i duboko nakloni. Pod hrastom sedeći onak gizdavo za odzdrav kimne samo malo glavom. Odmah za tim dojde do miesta kočija, iz koje se jedna otmiena gospa prama njemu duboko nakloni i nekaj mrrmla, kaj on nije mogel razmeti. Ostali pieške mimo idući svi su si glave odkrivali i se duboko naklanjali, čim su do njega pod hrastom sedećega došli. On je bil na to rekuć izvan sebe od veselja i gizdosti, jer mu je sad bilo očivestno da ga sve, malo i veliko, ciela okolica, radi njegovog zmožnog i učenog piskaranja proti vieri, pozna. Toliki su ga ovdje mimo idući pozdravljali i anda visoko štovali, akoprem on nje nikada nije videl, a još manje poznal, to na tuhiko su ga svi mimo prolazeći pozdravljali, da mu se već i težko činilo uvijek škrjljaka iz glave snimati i odzdravljati, pak za to ga je uzal se glave te jga metnul na klup kraj sebe, a on je sau tu gologlav sedel i na svaki pozdrav je imal samo milostivo glavom kimati.

Niti kralja mozbit nisu tak svi poznali, kak njega te ga tolikom poniznostju

voga pantleka spisala je metulja i njegovih potomcima celo pripećenje, da se pred svojim tuvarušem za nedužnu osvedoči.

Pantleka ovoga Selinga pošlje svojemu tuvarušu cesaru, komu krasen pantlek veliko veselje učini i koj je svoj tuvarušici tako odprostil i nju na novo k sebi vzel i kakti jedno novo čudno lepo tkalčije nadjenke svetljenost odredil i prosil, da ovo novo tkanje vu njegovem orsagu nek vpela i nastanovi. Selinga je blažena postalz i dragovoljno primila prošnju. Na drugoj njezinoj malininoj drvi med suhimi kitami još vno-gu kuglic ostalo bilo, iz kojih ujezinomu dragomu malomu metulu spodobni metuli izlazili su van koja s ovimi takaj ravno tak baratala je, kak svojim prvim milim metuljom.

Do ovih dob govori svilnoga kukca pripovest.

*

Gdo je već nekaj čul od svilnoga kukca, on lahko spozna kaj zadržava vu sebi pripovest.

Lepe Selinge metulj je jedna zabludjena ženka, od svilnih kukcov bila, drobnijungjeki pako metulja jaja bila jesu. Iz gosenc postala i na kitju visećah kruglicah pako svilnoga kukca galette bile jesu.

Kada je ove cesar vu vrelu vodu nater spohatal, podušil je nje i galette onda tak smahati se jesu dale tak da niti od njih razlučiti se jesu dale.

Na maline drvi kitju iz ostalih galetah pako opet svilnoga kukca metulji došli su van.

Svilnoga kukca pripovest med kinaiskim puka vustah od jezero i jezero let živi ar kinaiskoga naroda million ljudi za svetu dužnost držiju povanost svilnoga kukca, koj million i million siromaškim ljudem podaje vu obilnosti zasluge i kruha. Prama svilnomu kukcu hvala i milošća dala je ovu pripovest vu puka vusta, ar preko toliko let dobroćinstvo, bogatstvo i mogućnost živjati si jesu iz maloga kukca povanosti i od njegove fine preje koja neima para iz žnje zetskane drage robe.

Kaj pako nije pripovest to je ovo, da povanje svilnoga kukca vu našoj domovini takaj črez zadnjih dvadeset let takov napredak je postigen, da već danas više od

sto jezer siromaških familijah više od četiri million korun si spravi iz svilnih kukcov povanosti, ovo takaj nije pripovest, da pri nas takaj najmenje do jeden million familije do 40—50 million korun bude si moglo vre zaslužiti, ako vu obilnosti budemo imeli zosluziti ako vu obilnosti budemo imeli malinovinoga drevja i ako vlada tak kak do sada, brnila i podupirala bude svilnih kukcov povitelje, saditi bude dala malinove drvi i poviteljom ni samo da zdravo seme badava bude delila, nego galette takaj bude od njih kupovala,

Daj Bog, da pri nas takaj čim prvlje razširi dobroćinstvo i bogatstvo od malih svilnih kukcov.

Po Maroši

— M. F. —

Kaj je novoga?

Pripoznanost.

Magyarki kr. gospodin minister od prava preločkomu kr. sudu za ljeto 1902. za njegovo verno i točno voditeljstva reda, kak takaj i kod suda spoznano šparavnosti kak kr. velikomu sudcu, tak i sudcom i dotičnam osobam pripoznanost i njim je odredil.

Obćinah skopćenost.

Magjarski kr. minister nutrašnih poslov Prelog i Ottok občine je za jednu občinu sklopil koja sklopčnost od sada počemsi za priločku veliku občinu bude se zvala.

Ogenj.

Meseca aprila 18. dana poslje podne ob 5 vuri vu Muraszerdahelyu Toth Pavla mlinarskog meštra do sad još nepoznatog zroka od štale krov se vužgal s ovom nesrećom je anda od štale krov i poljeg ležećeg škednja komore krov, kak takaj vu škednju sva krma izgorela. Ognja pri času deca učinila jesu. Iz gorelih dugovanjah ravno nikaj nije bilo asekurirano.

Kralj vu Karlsbadu

Kak nam je znano, nas presvetli kralj već od više ljet pije karlsbadsku vodu i svako leto još i vu Ilinu takaj je karlsbadsku kuru, hasnuval. Sad kralj na doktorsko

odredjenje se odlučil, da ljetoš nekuliko tjednov dana vu Karlsbadu bude sprevođil. Poljeg »Karlsbader Tagblatt» kralj majuša meseca bude tam išel. Glasa ovoga vu Beču takaj potvrđjavaju.

Novoša pobunjenost vu Zagrebu.

Iz Zagreba telegrafiraju: Ove dane na večer nastala je opet pobunjenost. Iz vekše strani inosi i meštarski ljudi na više mestah podigli se jesu, nego redari i soldati su nje pregnali i više od 40 polovili Svarc abligata obloke su s drobili. Sveučilišta škole na čnoj tabli bila je opomena, da dijakij naj ne prekoračiju sveučilišta zakona medje. Redarstvo je odredilo, da na večer ob devetj vuri sva vulična vrata imaju se zatvoriti. Decu i inuše. po devet vuri ni slobodno na vultice pušćati,

Pod kotači vlaka.

Iz Žolne telegrafiraju, da iz Budapešta prama idući šnelcug med Nagy-Bitše i Vag besterce ove dane po noći ob jedenajstoj vuri proli da štreku zabludjenim muškim kolam je išel konje je skup zdrobil, na kojih bivše dva ljudi spogazil. Obodva ljudi su vumrli, a med težaki dvojicu na smrt ranjene pako vu špital odpejlali jesu. Muška škola radi zapuhov snega zabludjili jesu na štreku. Šnelcugu putnikom i šnelcugu družini nikakva falinga se vendar nije pripetila.

Ogenj vu Budimu.

Vu kesnih vurah na večer strahoyiti glas nastane vu glavnim gradu Budapeštu. Na budimskoj strani zereći plamen podigne se prama oblakom i od toga nastane spomenek, da budapeška šuma se vužgala. Glas na sreću nije bil istinski. Sve skup jedna villa se vužgala vu Törökvesz zvanom mestu. Ognjobranci je istina su Irisko na lice mesta došli, ali onda već nesreća vekšu stran ville na nikaj spravila.

Nagrada.

Magjarski minister poljedeljstva vu čakovečkom kotaru med one občine, koji su od državnih žrečcov sebi mlade odhranili i žnjij mi sada ladaju za tekuće ljeto takaj do sto korun nagrade razdelil je. I to vu 5—10 i 15 korunah zasluge. Obćine pako, medju kojimi razdeljeni budu, jesu sledeća: Drava-

pozdravljali. Najviše si je željel, da sada njegovi neprijatelji, a poglavito popovi vide, koliku čast mu puk i gospoda, radi njegovog bezvierskog piskaranja izkazuju i anda se u svem šnjim slažu i njega sliede. Samo da to sad popovi vide, to mu je bila jedina i najveća želja, jer oni neka vide kak njihova bedastoća pred njegovom mudroslijum zgijujava i kak se sve živo njegovoj mudrosti čudi i klanja.

Dok on to tak promisljava, dojde i jedna žena putem do hrasta, koja onde odmah i na zemlju klekne te pričme nieke nerazumljive rieči mrmlati, koje pod hrastom sedeći mudrijaš opet nije mogel razmeti. On ju u njezinom mrmlanju pretrgne veleći: »Čujete draga ženska, ja vas poklon za sve, kaj sam pučanstvu dobra učinil te ga iz popovske Imine u slobodnu svetlost izpelal dragovoljno primam, ali nemogu dopustiti, da pred menom klečite. Zato vas pozivjem da se stanete i ove želje mi ovde stojeć podnesete. Obućujem Vam najboljega i najhasnovitijega nauka dati!»

Žena ga na te rieči oštro pogleda te mu veli: »Pak tko kleči pred tobom, ti norc?

Zar neznas koga to ide? — Eno tamo gore! Pogledni! — Mudrijaš se izbilja sada ogleda na hrast gore, pod kojim je sedel i sada tekar opazi na debelom steblu istoga pričvršćeni mali pilj Blažene Dievice Marije a okolo njega liepo spleteni iz poljskog cvietja vienac, kojega je nećija pobožna ruka okolo pilja namiestila.

Sad je tekar mudrac znal, koga su one počasti i pozdravi išli, koje su mimo idući izrazivali i izkazivali, a on je mislil, da to sve njega ide i njemu na čast biva. I dok je žena a svoju pobožnost tu dalje obavljala, vzeme on lepo stiha i potajno s klupe svoj škrljak te se zasranljen odšulja dalje. Njegova oholost bila je satra.

Glasoviti medved.

Prije nekoliko godinah sam pisal pripovest u »Muraköz» o jednom učenom medvedu, koj je sve umietnosti bolje znal nego i koji izmed njegove braće, koje smo do sad videli, dapače i kartati je znal. Moji vriedni čitatelji se budu valjda još toga medvedva siećali, koj se je u Preloku produciral, a kad su ga anda prepoznali, da nije

medved već samo u medvedju kožu oblećeni čoviek, onda je i svojim gazdom pobegel nekam k Dravi i t. d.

Ov anda medved je sada skupa sa svojim gazdom došel u Kanizsu, gde ga još nisu poznali, pak se je i tam produciral i svakoga u čudo natieraval. Tu je već preko dva tjedna bil a nitko još nije znal za njihovu prevaru, već ga je u večer kod produceri svaki za pravcatnoga, nenadkrilivoga medveda držal.

Ali čoviek se svremenom svega zasitil, pak su se i kanizanci toga medveda zasitili i ovaj je onda na večer pri kassi bilo puno manje sekserah nego li prije, dok ga još nisu bili siti i po tom je onda medvedov gazda u duge opal. Pošto se pak takovim komedjašom koji su danas tu a sutra tam, na dugo nekreditira, to su vieroniki i ovoga pričeli terjati te mu ovrhu iliti executiu voditi.

Doctor Löke je anda izhodil sudbenu executiu nad tim komedjašem, pak je poslal jednoga gospona iz svoje cancellarije, čini mi se Kollaya Lajoša, tamo gde se je ov svojim medvedom produciral. — Bilo je baš

csanj, Tótfalu, Drávamagyarod, Zrinjfalva, Mikšavar, Belica, Bottornaj Murasilvagi, Ferencfalva, Zsedény, Murašiklos, Felsőpustafa, Zalaujvar, Réthrá, Ligetfalva. i Bárdoš obćine.

Rudolf kraljić.

Po imenu Švarc Izak i Kac Vilmoš već davna po preminutim Rudolf kraljić imenom hoteli si jesu peneze priskrbeli. Iz Satmarnemetija pišeju da je žandarom u vuha došel taj glas, da Szatmar varmedije vu nekojih selah, kaj takodjer i mužki gazdari takaj pripovedaju, da Rudolf kraljiću, kojega su iz bečkoga dvora pokrivićnim načinom iz tronuša pretirali i kaj se sada skrivačka, ar ga na smit išćeju, noćnoga stana dali jesu i još k tomu dobro podvorili. Žandarstvo počelo je iskati i prijeli su tolvaji Švarcer Izaka, koj se za krivoga kraljića i tronuša nasljednika bil vćinil. Taj isti je i valual taki, daje s jednim svojim pajdašom od sela do sela hodil i poiskal mogućneše gospodare iz lažljivim svojim govorenjem poljeg tajnosti dal njim na znanje, da je Rudolf vu selu došel, nego neufa na prvo dojt, nego njega je poslal na prvo, da mu priskrbi poštenoga stana na noć. Opet njim veli, da tronuša da, tronuša nasljednik za kratko vreme na tronuš stupil bude i onda s velikim prikazom i visokom časťjom nadaril bude sve one poštene hižne gospodare, koji njega sad vu pregonstvu vu obrambu primeju. Selski gospodar za veliku sreću si drži, ako jeden nadherceg svojom vernim sprevidteljom se onda komot nastanili jesu, dapače i nekuliko danov selskoga gospodar i gosti bili jesu. Kad su se pako odpravljali od gosto ljubivoga gospodar i nekuliko stotin korun takaj. Navadno to obećali jesu, da za par danov iz Beća pošleju njim nazad posudjene peneze. Vu takovih mestah pako, gde k penezom dojt mogli nisu, prijeli su takaj i druge vredneše stvari i žnjimi zadovolni bili jesu v kanjlivci. Nego sad je konec načinjen dobromu življenju. Samo to je falinga, da krivoga tronuša vereo sprevidtelj je srećno nekam iz niknul.

Ponorena malarica.

Od rumanske vlade stroške hodila vu Münchenu malevine akademiju jedna devet-

na večer, te je medved već za zastorom sedel na jednoj škrinji, oblećenu vu medvedju kožu i čekal na znamenje da stupi pred obćinstvo.

Dr. Lóke-a izaslanik g. Kollay Lajos je dobro znal, da komedias nema nikaj za plieniti, izvan ako bi se komu hotelo medvedva pod executiju zapisati, jer komedjaši su svi tak bogati, da nemaju nikaj. Anda i izaslanik zapiše odmah medvedva te pošalje po dva pandura, koji neka dojdru sa jednom velikom gajbom, kam ćeju radi transferacije i odmah medvedva strpali.

Kak sam malo prije rekel; vkanjlivjec je u medvedjoj koži oblećeni, kak on pravi pravcati medved sedel na škrinji za zastorom sale svratišta »k jelenu«, kada izaslanik iz nenada sa panduri stupi k njemu te metne na njega ruku, po englezkom obićaju plienjenja, tobož da je executija perfekta. Ali se osupne kak da u farbnu zglada četiri farbe, kad mu medved posve dobro po horvatski odrapi: »Nosite se k vragu vi i svašemi panduri! Zar nevidite, da čekam na znamenje, za da stupim pred obćinstvo

najst let stara jako znažna Padesku Katica zvana ućenica. Sad je hotela dimo odbutuvati vu Bukarešt i s bećanskim šnelcugom je došla vu glavni grad Budapešt. Na kolodvoru nju na naglom na napadne ponorost S velikom glasom počne francuzkim jezikom vikati:

— Pomoć! hoćeju me vmoriti.

— Redari s velikom teškoćom su nju mogli prijeli i na nadkapitanski ured odpeľali. Na doktorsko određenje nastanili su nju vu Rokus špital, Doklam ozdravi, tam nju zadržju.

Ubojstvo.

Iz Nyitra Žambokreta nam telegrafiraju da Eperješki zvan žandar na njihovom stan u iz nenada gazdaricu njihovo vubil. Iz-trega je podignjena.

Nekaj za kratek čas.

Fina večerja.

Gospa: Oh, gospon Cvirek, škoda kaj su tak kesno došli. Malo predi smo se navečerjali, i kak fine Pohani picek i šmarn, kaj oni najrašji imnju. Ah, kak mi žal, kaj su ne znamo jeli!

9 let stara Olgica: A, naj neverujeju baći, zvun sladke tikve smo nikaj drugo ne jeli.

Iz dećinje hiže.

Doktor: Gjurek, mamika veli, da si beležan. Kaži jezika.

Gjurek: Ja? Nigdar!

Doktor: Pak zakaj?

Gjurek Sam viera gosponu navučitelju kazal jezika, pak su me zato zbili.

Izdal ju je.

Ferkec: Tatek, — zakaj tak radi imaju ovi baćeki, ki se soldati zoveju?

Otec: (znatiželjno) Pak kak ti to znaš, da soldati vas radi imaju?

Ferkec: Zato da odidete vi v kancelariju, ov leitnand baći sigdar dojdru k nam, pak mi doneseju cukora, zato kaj se vun poberem z hiže.

Otec: — Reći a kaj ti mamika onda veli?

Ferkec: Mi veli, Ferkec, idi se vun na vulicu igrat, dobiš krajcera, ali najenput nazaj dobežati naj!

Izaslanik i panduri osupnjeni stanu za dva koraka natrag, jer o govorećih oslih su već puno krat ćuli pripovedati, ali o govorećem medvedu još nikada. Medjutim je i gazda medvedov dosel, koj se je od smieha skoro razpuknul, kad je tu ogromnu gajbu priredjenu videl. Exekutorom je stvar postajala sve većom i većom zagonetkom, dok se nije predstava svršila. Poslie predstave se je sve razjasnilo, jer medved je došel za zastor i tam se je iztrebil iz medvedje kože i tu je stal pravi ćoviek a pod nogami mu je ležala medvedja koža skojom zajedno je on sačinjavaj jednoga pravoga pravcatoga, prepametnoga i zmoćnoga medvedva.

Posto pako zapljena nije niti na ćovieka, niti na medvedju kožu, već na pravoga medvedva glasila, a takovoga tu nije bilo, povrnuli su se exekutori, med smiehom obćinstvo koji su sad saznali, zakaj je taj medved tak neizmerno spametan bil.

Em. Kollay

(Kak se na to otec ćutil? — moremo si misliti.)

Zagod se veselil.

Razbojnik: — Peneze ili življenje! — Vuru, lanceka, i prstana si slobodno zadržite.

Putnik: — No, vi ste jako redki poštenjak!

Razbojnik: Prav imate, ali vište, nekaj moram i svojemu pajdašu ostaviti, ki vas tam v petim grmu ćaka.

Šteri ima prav.

Redar: a zakaj se vi navek smeжете, da mimo mene idete!

Fakin: A zakaj vi idete svigdar mimo mene, da se ja s mejem?

Znati bi rad.

Mati: Kaj mislite, koliko dobite s mojom ćerkom?

Budući zet: To ne misliti, nego znati bi rad.

Neizobražen bogec.

Bogec: Ran ve sam ćul, da su gospa mojemu pajdašu deset fillerov dali, zato kaj samo jednu nogu ima.

Gospa: — Je istina dala sam mu jas 10 fillerov.

Bogec: No onda meni naj daju dva-deset fillerov, zato — kajti ja dve noge imam.

Od ćesa ga boli.

Krapec: Kaj njim je šinjaku, gospodin Šmarn?

Šmarn: A punica mi već 2 tjedna vis na šinjaku!

Norc.

Stara puca: Ćujete gospon Kiržab, z menom se drugać s pominajte, kajti ći oćete znati, ja sam od željeznickoga direktora kći!

Kiržab: Za istinu? Pak da su se frajlica rodili, već su onda bile željeznice? Viš viš, to sam ne misli.

Kaj ima za beteg?

Blek: Jaj, gospon doktor naj mi pomoreju. Strašno me tiše na sve strani, samo ka se nerazpoćim a k tomu mi želudec nikaj necera. Ja neznam kaj to more biti za beteg!

Doktor: A kuliko jete na den gospon Blek?

Blek: V jutro deset jajec v mak i dve zemlje, ob deseti vuri jen gulaš i dve polovice vina, opoldne juhu, govedinu s hrenom ćušpajza 4 falackov mesa, pol race, onda kakše struklje, i na zadnje švajcerski sir Ob štrti sunku, i...

Tu mu prešeće doktor: Je moj dragi Blek, vam nikaj drugo nefali, kaj samo jednu zadnicu imate.

Branil nju je.

Jeden englezki svećenik je Evu, koja je prva zagrizla jabuku sledeće branil;

— Jako je dobro, da je Eva zagrizla jabuku, jer ako bi Adam vćinil to, on bi ćelu pojel i tak Evi neki ostalo!

Bedasto pitanje.

— Istina japa, da voda pri 100 graduši topline vri?

— Istina.

— Pak kak zna voda, da sto gradušov ima?

Hrusóczy Elek

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF.

Tisztelettel hozzuk a Nagyérdemű közönségnek becses tudomására, hogy

1903. május 6-va

megnyitjuk gyűjtő- és előleg üzletágunk V. csoportját

A befizetések 184 hétre terjednek: a legkisebb összeg, mely hetenkint befizethető 1 korona; a teljesen befizetett 184 hét lefolytával a betevőknek 200 korona fizetetik vissza; a 16 koronát kitevő különbözet a kamat ami **5%-nak felel meg**; heti 1 koronás befizetéssel előlegül 200 korona adóstevelőkölcsön nyújtatik; a teljesített befizetések bármikor a szabályszerű kamatozással együtt visszafizettetnek; a vidékiek részéről befizetések postatakarékpénztár útján eszközölhetők, mely célra a befizetési lapok díjmentesen adatnak ki; beiratási díj nem fizetendő; könyvecske díjmentesen adatik. **Sziveskedjenek a résztvenni óhajtok** szándékukat személyesen, avagy írásban az alanti intézet igazgatóságánál bejelenteni, ahol is az esetleg kívánt felvilágosítások készséggel megadatnak.

Teljes tisztelettel

Csáktornya vidéki takarékpénztár r.-t.

936 3-3

T. cz.

Van szerencsém Csáktornya és vidéke t. közönségének nagybecsű tudomására hozni, hogy eddigi **üvegraktáramat** egy a fűszer-üzletem melleti külön nyílt eladási helyiségre változtattam.

Üzletemben tehát ezentúl az **üvegszakmába** tartozó mindennemű árúk is a **legjutányosabb árban kaphatók**.

Elvállalok továbbá úgy helyiségemben valamint azonkívül is mindennemű üvegesmunkát, javításokat. Gyártok modern **kép-** valamint **tükörkereteket is**, melyeknek részletes mintái üzletemben a nagyérdemű közönségnek megtekintés végett rendelkezésre állanak.

Szives támogatásukat kérve maradok

kiváló tisztelettel

939 3-25

Todor R. utóda.

P. P.

Cast mi je obznaniti p. š. stanovnikom grada Čakovca kao i okolice, da sem kraj mojega štacuna još jedan drugi štacun s **glaznatom** robom otvorit.

U mojoj **glazuti** dobije se **sve za hval cieniu** prem **krčmarske flaše, kupice** i drugo glazvje.

Dale se kod mene dobiju **sveti kipi** i svakojačke **zrcale**.

Obloke i kipe takaj za hval cieniu u **rame mečem**.

Sa poštovanjem

Tódor R. nasl.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az eddig a **dr. Krasovecz házban** létezett

rőfös- és divatárúkereskedésemet

a volt **Mayer S.-féle** üzlethelyiségbe helyeztem át.

Raktáramat tetemesen kibővitve és felszerelve mindennemű divatcikket a legjobb minőségben jutányosan adhatok

Mayer S. ur teljes raktárkészletét megvettem és ezen átvett árúkat a melőbbi teljes

klárusítás czéljából

jóval a beszerzési áron alúl minden elfogadható összegért adom.

Magamat a nagyérdemű közönség becses párlfogásába ajánlva maradok

kiváló tisztelettel

HERZER IZIDOR.

935 3-10

Szőlőlugast ültessünk

Minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó terméző) mert a legjobbra ha megdől, természetem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak

alkalmasságát okát ültetők, azok 3 évesen elváltják: hirtelen az egész szőlőterületen a legkisebb moskály de más edes szőlőkkel.

A szőlő házunkban mindenütt megterem a nincsen oly ház, melynek (a mellett) a legcsokorabb gondoskodással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legromosabbakban is a legkedvezőbb helyet is el foglalja az egész ház: átható részekből. Ez a legkedvezőbb, mert minden évben terem.

A fajok immunitására az alábbiak listáján a legújabb katalógus házáink ingyen és bérmentve küldetnek, aki címét egy levelezőlapon tudatja. **Magyar Kir. Szőlőművelési Intézet Nagy-Léva, u. p. Székelyhíd.**

819 22 - 20

Keil-lakk

(GLASUR)

legkötőbb mázoló-szer puha padló számára.
1 nagy palack ára 2 K. 70 f. — 1 kis palack ára 1 k. 36 f.

Viasz-kenőcs

legjobb és leggyorsabb beeresztő szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 1-20 K.

Arany-fénymáz

képek stb. bearányozására.
1 kis palack ára 40 fill.

Fehér „Glaser”-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonni befestésére.
1 doboz ára 90 fill.

902 6-8

— Mindenkor kaphatók: —

HEINRICH MIKSA cégnél Csáktornyán.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (WIEN IX.) díjmentesen megvizsgáltatni,

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN (Triest mellett) ajánlja belőld

GYOGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész-egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/1 palack 5 korona — 1/2 palack 2:60

Kapható: CSÁKTORNYÁN,

TODOR R.-czég fűszerkereskedésében.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) a fent említett intézetben (WIEN IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegy ellenőrzés a cs. és kir. belügyi minisztérium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemizések vizsgáló intézete által Wien IX. Spitalgasse 31.

910 6-52.

Vegy ellenőrzés a cs. és kir. belügyi minisztérium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemizések vizsgáló intézete által Wien IX. Spitalgasse 31.

M e g h i v ó.

A Csáktornya-Vidéki Takarékpénztár Részvény-Társaság

1903. május 19-én délután 2 órakor intézeti helyiségében az alanti tárgysorozattal

rendkívüli közgyűlést

tart, a melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Megnyitó.
2. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság közgyűlési jelentése.
3. A részvénytöke felemelési ügye.
4. Az alapszabályok módosítása illetve a kijavított alapszabályok előterjesztése.
5. Esetleges indítványok.

Kelt Csáktornyán, 1903. április 24-én.

Az igazgatóság.

48. § A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésen minden részvényes személyesen gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolhatására megkívántatik, hogy a részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye a közgyűlés előtt legalább négy hét óta a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztárába letétessék.

A választási jog azonban nemcsak személyesen, hanem a tavallo-vők által is gyakorolható, t. i. a meg nem jelenhető részvényes egy másik részvényest szavazatának gyakorlására különösen felhatalmazhat; azonban szintén szükséges, hogy az ily megbízás által szavazó részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye 4 héttel a közgyűlés előtt a társaság könyveiben az ő nevére beírva találassék.

Meghatalmazások csak részvényesek nevére állíthatók ki.

Keresk. törv. 155. §. Az alakuló közgyűlés határozatképesnek akkor tekintetik, ha abban akár személyesen, akár képviselve, legalább hét oly aláíró van jelen, kik az alaptörvény legalább negyedrészt képviselik.

E gyűlésen minden aláírt részvény egy szavazatot ad, de tiz szavazatnál többet senki sem gyakorolhat.

942 2 - 2